

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 15 listopada 2024 r.

Poz. 9182

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.297.2024.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 4 listopada 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 ust. 1 pkt 2 i 4 załącznika do uchwały nr VIII/56/2024 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 2 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych Gminy Ostrów Wielkopolski oraz nieważność załącznika do uchwały w ww. zakresie zwrotu: "Ocena z zachowania" (tabela, dział II, kolumna pierwsza, wiersz trzeci) - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 2 października 2024 r. Rada Gminy Ostrów Wielkopolski podjęła uchwałę nr VIII/56/2024 w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski w ramach Programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych Gminy Ostrów Wielkopolski, zwaną dalej "uchwałą". Regulamin przyznawania Nagród Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski stanowi załącznik do uchwały, zwany dalej "Regulaminem". Wzór wniosku o przyznanie Nagrody Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski stanowi załącznik do Regulaminu.

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) i art. 90t ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 9 października 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia badanej uchwały stanowi art. 90t ust. 1 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.), zwanej dalej jako "ustawa". Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. W świetle natomiast ust. 4 omawianego przepisu, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W § 5 ust. 1 Regulaminu Rada Gminy Ostrów Wielkopolski postanowiła, że: „O nagrodę mogą ubiegać się uczniowie spełniający łącznie dwa poniższe kryteria: 1) średnia ocen osiągnięta w roku szkolnym, za

który składa się wniosek wynosi: a) dla uczniów klas IV - VI szkół podstawowych - minimum 5,4; b) dla uczniów klas VII - VIII szkół podstawowych - minimum 5,3; 2) wzorowa lub bardzo dobra ocena z zachowania, albo 3) zajęcie I - III miejsca w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych na szczeblu ogólnopolskim lub międzynarodowym, 4) wzorowa lub bardzo dobra ocena z zachowania". Ponadto w załączniku do Regulaminu przyznawania nagród Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski, będącym wzorem wniosku o przyznanie nagrody Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski, w tabeli, dział II, kolumna pierwsza, wiersz trzeci, użyto zwrotu: "Ocena z zachowania".

W ocenie organu nadzoru ocena z zachowania, nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium lub nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy. W świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jedynym dopuszczalnym kryterium przyznania pomocy na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży są uzdolnienia dzieci i młodzieży. Zatem takim kryterium może być średnia uzyskanych ocen, uzyskanie określonego miejsca na zawodach sportowych, konkursach artystycznych lub olimpiadach przedmiotowych. Rada nie może natomiast wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m. in. związanych z oceną z zachowania. Powyższy pogląd podzielono w uzasadnieniu wyroku WSA w Poznaniu z 5 maja 2016 r., IV SA/Po 207/16, CBOSA: "[...] nie można uzależniać przyznania pomocy od oceny zachowania. Regulamin, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie kryterium wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży". Stanowisko to zostało zaprezentowane również w wyrokach WSA w Poznaniu z 6 lutego 2019 r., IV SA/Po 1061/18, CBOSA oraz z 26 czerwca 2019 r., IV SA/Po 322/19, CBOSA.

WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 22 lipca 2021 r., II SA/Ol 295/21, CBOSA podkreślił także, iż: "Katalog spraw przekazanych wskazanym przepisem upoważniającym do uregulowania uchwałą rady gminy jest zamknięty i tylko w ramach tego upoważnienia może być regulowany. Nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca co do innych kwestii, wykraczających poza upoważnienie ustawowe. Tym samym uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty".

W związku z powyższym, kwestionowanych niniejszym rozstrzygnięciem nadzorczym zapisów Regulaminu nie można uznać za prawidłową realizację kompetencji przyznanej radzie gminy mocą art. 90t ust. 4 ustawy. Wskazane w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego przepisy Regulaminu oraz elementy wniosku o przyznanie nagrody Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski wprowadzają w sposób nieuprawniony dodatkowe kryteria przyznawania nagród dla uczniów uzdolnionych, co wykracza poza delegację ustawową z art. 90t ust. 1 i 4 ustawy. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić nieważność § 5 ust. 1 pkt 2 i 4 Regulaminu oraz nieważność w zakresie zwrotu: "Ocena z zachowania" załącznika do Regulaminu (tabela, dział II, kolumna pierwsza, wiersz trzeci).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Ostrów Wielkopolski

Wójt Gminy Ostrów Wielkopolski